

EHDOTUKSET VALTIOVARAINMINISTERIÖN ASETUKSEKSI JA ASETUSTEN MUUTTAMISEKSI LUOTTOLAITOSTEN JA SIOITUSPALVELUYRITYSTEN KRIISINRATKAISUSTA ANNETTUUN LAKIIN LIITTYEN

1. Johdanto

Ehdotuksessa esitetään muutettavan valtiovarainministeriön asetusta 1284/2014 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista sekä valtiovarainministeriön asetusta 1285/2014 seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia.

Lisäksi ehdotetaan annettavaksi uusi asetus, jossa säädettäisiin esitetyn luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (jäljempänä *kriisinratkaisulaki*) 8 luvun 7 b §:n 4 momenttia täydentävästä laskentakaavasta omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen laskemiseksi velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä.

Asetuksen ja asetusmuutosten on tarkoitus tulla voimaan yhdessä kriisinratkaisulakiin esitettyjen muutosten kanssa 1.1.2021.

2. Tausta

Valtiovarainministeriö on antanut 1.1.2015 kriisinratkaisulain 2 luvun 3 ja 4 §:n nojalla edellä mainitun asetuksen 1284/2014 kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista. Kyseisellä asetuksella on pantu täytäntöön 15.5.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (jäljempänä *kriisinratkaisudirektiivi*) 10 artiklan 7 kohta ja direktiivin liitteen B jakso. Asetus 1285/2014 purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arvioinnissa huomioitavista seikoista on annettu kriisinratkaisulain 3 luvun 3 §:n nojalla ja sillä on pantu täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin liitteen C jakso.

Kriisinratkaisudirektiiviä muutettiin 20.5.2019 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä (EU) 2019/879 direktiivin 2014/59/EU muuttamisesta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten tappionkattamiskyvyn ja pääomapohjan vahvistamiskyvyn osalta sekä direktiivin 98/26/EY muuttamisesta. Muutosdirektiivi sisälsi muutoksia kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 6 kohdan neljänteen alakohtaan, 10 artiklan 7 kohdan o ja p alakohtiin sekä direktiivin liitteen B jakson 6 kohtaan ja C jakson 17 kohtaan. Näiden muutosten täytäntöönpano edellyttää muutoksia valtiovarainministeriön asetuksiin 1284/2014 ja 1285/2014.

Esitetyn kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 4 momentissa säädettäisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusta täydentävän ns. subordinaatiovaatimuksen täyttämistä maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen sekä kriisinratkaisun kohteena olevan yhteisön, johon sovelletaan kriisinratkaisulain 7 d §:n 1 tai 3 momenttia, osalta. Subordinaatiovaatimuksen tulisi pääsääntöisesti olla vähintään kahdeksan prosenttia edellä mainitun laitoksen velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Rahoitusvakausvirasto voisi kuitenkin asettaa vaatimuksen tätä alhaisemmaksi, mutta tällöin sen tulisi kuitenkin olla enemmän kuin valtiovarainministeriön asetuksessa säädetyllä laskukavalla saatu tulos. Rahoitusvakausvirasto voisi asettaa alhaisemman subordinaatiovaatimuksen, jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan edellytykset täyttyisivät. Uudessa valtiovarainministeriön asetuksessa esitettäisiin kaava, jolla laskettaisiin omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä.

3. Ehdotuksen tavoitteet

Ehdotuksessa esitetään muutettavaksi valtiovarainministeriön asetuksia 1284/2014 ja 1285/2014. Lisäksi esitetään annettavaksi valtiovarainministeriön asetus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen laskemiseksi velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Ehdotuksen tavoitteena on panna täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin muutosdirektiivin 10 artiklan 6 kohdan neljäs alakohta, 10 artiklan 7 kohdan o ja p alakohdat, osin 45 b artiklan 4 kohta sekä muutokset direktiivin liitteen B jakson 6 kohtaan ja C jakson 17 kohtaan.

4. Asetuksenantovaltuudet

Kriisinratkaisulain 2 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset kriisinratkaisusuunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista. Kriisinratkaisulain 2 luvun 4 §:n 1 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi tarvittavista tiedoista ja selvityksistä. Kriisinratkaisulain 3 luvun 3 §:n mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annetaan kriisinratkaisudirektiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset seikoista, jotka viraston on vähintään otettava huomioon arvioidessaan kriisinratkaisulain 3 luvun 1 ja 2 §:ssä tarkoitettujen edellytysten täyttymistä.

Esitetyn kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 4 momentin mukaan valtiovarainministeriön asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset alhaisemman omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja täydentävän vaatimuksen arvioimiseksi siitä, miten velkojen kokonaismäärä lasketaan, ottaen huomioon EU:n vakavaraisuusasetuksen 72 b artiklan 3 kohdan mukaiset mahdolliset vähennykset.

5. Yksityiskohtaiset perustelut

5.1 Valtiovarainministeriön asetus 1284/2014 luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavista ja niihin sisällytettävistä tiedoista

2 § Kriisinratkaisusuunnitelmien laatimiseksi toimitettavat tiedot

Kriisinratkaisudirektiivin muutosdirektiivin liitteen B jakson 6 kohdan täytäntöön panemiseksi asetuksen 2 §:n 6 kohdassa muutettaisiin ilmaisu ”hyväksyttävät velat” muotoon ”alentamiskelpoiset velat”. Rahoitusvakausvirastolla olisi näin ollen oikeus saada laitokselta kriisinratkaisusuunnitelman laatimiseksi ja ylläpitämiseksi selvitys laitoksen alentamiskelpoisista veloista.

3 § Kriisinratkaisusuunnitelmaan sisällytettävät tiedot

Kriisinratkaisudirektiivin 10 artiklan 6 kohdan neljännen alakohdan muutos sekä 7 kohdan o ja p alakohtien muutos pantaisiin täytäntöön lisäämällä asetuksen 3 §:ään *uusi 19 kohta*. Säännöksen mukaan kriisinratkaisusuunnitelmassa tulisi esittää laitokselle asetettu omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskeva vähimmäisvaatimus ja sen saavuttamiseksi asetettu määräaika. Vähimmäisvaatimuksen täyttämistä koskevasta siirtymäajasta säädettäisiin esitetyn kriisinratkaisulain 8 luvun 11 §:ssä. Näitä siirtymäaikoja asettaessaan Rahoitusvakausviraston olisi huomioitava määräaika, joka on asetettu luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 d §:ssä säädetylle ohjeellisen lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

5.2 Valtiovarainministeriön asetus 1285/2014 seikoista, jotka on otettava huomioon arvioitaessa luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen taikka konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia

2 § Purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksien arvioinnissa huomioon otettavat seikat

Kriisinratkaisudirektiivin liitteen B jakson 6 kohdan muutoksen täytäntöön panemiseksi asetuksen 2 §:n 1 momentin 17 kohdassa muutettaisiin ilmaisu ”hyväksyttävät velat” muotoon ”alentamiskelpoiset velat”. Rahoitusvakausviraston olisi näin ollen arvioitava laitoksen alentamiskelpoisten velkojen määrä ja luonne arvioidessaan laitoksen tai konsernin purkamis- ja uudelleenjärjestämismahdollisuuksia.

5.3 Valtiovarainministeriön asetus omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta täydentävän vaatimuksen laskemiseksi velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä

1 §

Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin laskukaavasta, jonka avulla laskettaisiin laitoksen omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevaa vähimmäisvaatimusta täydentävä vaatimus eli subordinatiovaatimus laitoksen velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Säännöksellä pantaisiin täytäntöön kriisinratkaisudirektiivin 45 b artiklan 4 kohta siinä esitettyjen laskukaavojen osalta. Subordinaatiovaatimuksen perusteista säädettäisiin kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n

4 momentissa ja asetuksen säännös olisi tätä tarkentava. Kyseinen esitetty kriisinratkaisulain säännös sisältäisi myös asetuksenantovaltuuden valtiovarainministeriölle.

Säännöksessä tarkoitettu subordinaatiovaatimuksen laskentakaava olisi $(1-X1/X2) \times 8$ prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä. Kaavassa X1 olisi 3,5 prosenttia EU:n vakavaraisuusasetuksen (575/2013) 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä. X2 olisi summa luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimuksesta sekä 18 prosenttia EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti lasketusta kokonaisriskin määrästä. Kyseistä artiklaa sovellettaessa tulisi lisäksi huomioida mahdolliset asetuksen 72 b artiklan 3 kohdassa säädetyt vähennykset, jotka koskevat hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineiksi luettavia velkoja. Jos 72 b artiklan 3 kohdan a-c alakohdissa säädetyt edellytykset täyttyisivät, Rahoitusvakausvirasto voisi katsoa, että hyväksyttävien velkojen rahoitusvälineiksi katsottaisiin 72 b artiklan 2 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttävien rahoitusvälineiden lisäksi enintään 3,5 % asetuksen 92 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti lasketusta vastuisiin sisältyvästä kokonaisriskin määrästä.

Jos Rahoitusvakausvirasto asettaisi subordinaatiovaatimuksen pienemmäksi kuin kriisinratkaisulain 8 luvun 7 b §:n 4 momentissa säädetty kahdeksan prosenttia velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä, tulisi subordinaatiovaatimuksen kuitenkin olla suurempi kuin edellä mainitulla laskukaavalla saatu tulos velkojen ja omien varojen kokonaismäärästä.

2 §

Pykälä sisältäisi asetuksen voimaantulosäännöksen. Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan samana päivänä kuin kriisinratkaisulakiin esitetyt muutokset, 1 päivänä tammikuuta 2021.

6. Ehdotuksen vaikutukset

Ehdotetun uuden asetuksen vaikutukset eivät poikkea siitä, mitä on todettu luottolaitos- sekä elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivien täytäntöönpanoa koskevan hallituksen esityksen luvussa 4.2.4. Ehdotetuilla asetusmuutoksilla ei ole vaikutuksia kuin laitoksen ja Rahoitusvakausviraston jo voimassa olevien velvoitteiden sisältämien toimitettavien tietojen sisältöön. Ehdotuksella ei ole suoria vaikutuksia valtionalouteen.

7. Asian valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Ehdotus on lausuttavana 15.10.2020–6.11.2020 ja lausuntoja pyydetään Finanssivalvonnalta, Suomen Pankilta, Rahoitusvakausvirastolta ja Finanssiala ry:ltä.